

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Мукачівська міська рада
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II**

Наука та освіта: актуальні проблеми досліджень на сучасному етапі

**Збірник тез доповідей за матеріалами
Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**Мукачево
19-20 травня 2016 року**

УДК 001+37(063)
ББК 72+74
Н 34

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 12 від «26» квітня 2016 р.)*

Наука та освіта: актуальні проблеми досліджень на сучасному етапі : збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, 19-20 травня 2016 р., Мукачево / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2016. – 379 с.

ISBN 978-966-97506-8-6

У збірнику представлено тези доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Наука та освіта: актуальні проблеми досліджень на сучасному етапі». Учасниками конференції обговорено проблеми педагогічної та психологічної освіти в умовах євроінтеграції, історичні, філософські та правові питання розвитку науки та освіти в третьому тисячолітті, сучасні тенденції в економіці та управлінні, особливості туристично-рекреаційної роботи в освітньому процесі ВНЗ, актуальні проблеми сучасних технологій виробництва та сфери обслуговування.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д.психол.н., професор (голова), **Гоблик В.В.** – д.е.н., доцент, **Папп В.В.** – д.е.н., професор, **Кобаль В.І.** – к.пед.н., доцент, **Максютова О.В.** – начальник НВВНТ.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ISBN 978-966-97506-8-6

© Мукачівський державний університет, 2016

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПЕДАГОГІЧНА ТА ПСИХОЛОГІЧНА ОСВІТА В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	12
АКУЛЕНКО І. А., КРАСНОШЛИК Н. О., ЛЕЩЕНКО Ю. Ю. Напрями модернізації змісту шкільної математичної освіти (основна школа, поглиблений рівень вивчення математики).....	12
АЛМАШІ С. І. До проблеми дослідження рефлексивної складової готовності майбутніх вчителів до професійної інноваційної педагогічної діяльності.....	14
АНДРИШИН С. Дослідження вимог до конститuentів терміносистеми освіти української та англійської мов.....	15
БАРНА Х. В. Використання теорії розв'язання винахідницьких завдань у діяльності дошкільного навчального закладу.....	17
БАРЧІЙ М. С. Психологічні аспекти формування комунікативної компетентності вчителя.....	19
БЕРЕЗОВСЬКА Л. І. Окремі питання вивчення кар'єри особистості.....	21
БОГДАН К.М., ЧЕРЕПАНЯ Н. І. Самоосвіта – одна з головних умов педагогічної майстерності вихователя.....	23
БОДНАР О. М. Вокально-педагогічна компетентність майбутнього вчителя: філософсько-педагогічний аспект.....	25
БОРОНЫ Д.-В. Т. Питання формування екологічних цінностей майбутніх учителів початкової школи у педагогічній літературі.....	27
БОЧКО С. М. Значення управлінської компетентності у формуванні майстерності керівника ДНЗ.....	29
БРЕЦКО І. І. Психічна втома як чинник емоційного вигорання вчителя.....	31
БРИЖАК Н. Ю. Педагогічна творчість як невід'ємна складова професійної культури вчителя початкових класів.....	32
БРИЖАК Н. Ю., ГУЧКАНЮК А.М. Проблема професійного самовизначення особистості: теоретичний аналіз дослідження.....	34
БРИЖАК Н. Ю., ШПАК М.С. Теоретичний аналіз проблеми професійної ідентичності особистості майбутнього вчителя початкових класів.....	36
ВАРЕНИЧЕНКО А. Б. СИДОРЧУК А. Е. Формування екологічних цінностей майбутнього вчителя початкової школи.....	38
ВАСИЛИНКА М. І. Педагогічна спадщина Г. Ващенко в контексті сьогодення....	40
ВОЛОШИН Н. П., ГРИЧКА М. Система навчання молодших школярів позакласному читанню.....	41
ВОРОНОВА О. Ю. Концептуальні підходи до вивчення поняття рефлексії.....	43
ГАБОВДА А. М. Толерантність комунікативної взаємодії у вищій школі: педагогічний аспект.....	45
ГАВРИШКО С. Г. Оцінювання навчальних досягнень студентів ВНЗ з фізичного виховання.....	47

ГАВРИШКО С. Г., БУРЧ І. Д. Динаміка показників загальної фізичної підготовленості студентів ВНЗ.....	49
ГАРАПКО В. І. Spread it as strategic direction introduction of it in British higher education (1990-1999).....	51
ГАСНЮК В. В. Взаємодія мистецьких традицій як засіб формування полікультурної компетентності школярів.....	53
ГОБЛИК В. В., АЛМАШІЙ І. І. Формування екологічної культури студентів ВНЗ.	55
ГОРВАТ М. В. Інтерактивне навчання як педагогічна технологія.....	57
ГОРВАТ М. В., ГУЙВАН Н. І. Активізація пізнавальної діяльності молодших школярів за допомогою використання дидактичних ігор.....	59
ГОРВАТ М. В., КИРЧЕЙ Я. О. Шляхи удосконалення уроку в сучасній початковій школі.....	61
ГУСАР О. Фактори мотивації у підготовці майбутнього вчителя англійської мови у вищій школі.....	63
DANKANYCH O. Concept term and its research in modern linguistics.....	65
ДОБОШ О. М., ВОВК Я. Педагогічний аспект формування взаємодопомоги у старших дошкільників у процесі спільної праці.....	66
ДОБОШ О. М., ДРАГУН Г. Основні підходи до визначення типів та функцій іміджу педагога-професіонала.....	69
ДОБОШ О. М., ДУМА В. Виховання толерантної поведінки у дітей дошкільного віку.....	71
ДОБОШ О. М., ТИТИЧКО В. Проблема розвитку обдарованості в психолого-педагогічній літературі.....	73
ДЯДЧЕНКО О. В. Іншомовна підготовка студентів нефілологічних спеціальностей до міжкультурної взаємодії.....	75
ДЯЧУК Н. І. Темперамент як психологічний чинник музичного виконавства.....	77
ЗАВИДОВСЬКА Д. С., ПОЛЯНКА А. В. Інтерактивні методи вивчення англійської мови.....	79
ІВАНОВА В. В. Психологічна готовність керівників закладу дошкільної освіти до прийняття управлінських рішень.....	81
КАМПОВ С. П. Умови формування самостійної науково-дослідницької діяльності майбутніх педагогів.....	83
КАС'ЯНЕНКО О. М. Організація роботи групи ДНЗ, в якій є діти з особливими потребами.....	85
КОБАЛЬ В. І., БІЛЕЦЬКА Я. Софія Русова про наступність у навчанні.....	87
КОБАЛЬ В. І., ІСАК А. Дослідження вікової динаміки сформованості в молодших школярів базових компонентів здорового способу життя.....	89
КОБАЛЬ М. В., БРОШНЯК М. Дослідження відмінності у засвоєнні гендерних ролей хлопчиками та дівчатками молодшого шкільного віку у контексті впливу сім'ї і школи.....	91
КОВАЛЕНКО О. А. Математична підготовка майбутніх учителів початкової школи в умовах євроінтеграції.....	93

КОРНІЄНКО І. О. Оціночно-динамічні елементи наративу життєвого простору підлітків та юнаків.....	95
КОРНІЄНКО І. О., ГАНЬКУЛИЧ М.М. Особливості формування образу партнера в шлюбі як фактору задоволення сімейними стосунками.....	97
КОСТЮ С. Й. Особливості психолого-педагогічного спілкування в системі «вчитель – учень».....	99
КРАВЧЕНКО Т. М. Лінгво-психологічні аспекти вивчення лексики на уроках іноземної мови.....	101
КУЗЬМА-КАЧУР М. І. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи до формування природознавчої компетентності.....	103
КУЗЬМА-КАЧУР М. І., КУРТА С.В. Краєзнавчий компонент у змісті програми «Природознавство».....	104
КУЗЬМА-КАЧУР М. І., МИГОВИЧ Е.В. Особливості та змістові характеристики феномена толерантність.....	106
КУЗЬМА-КАЧУР М. І., САВКО Я.М. Генеза ідеї інтерактивного навчання в педагогічній науці.....	108
КУРИЛО О. Й. Особливості усталених виразів та їх стилістичні функції в повісті І.Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я».....	110
КУШНІР І. І. Особливості формування готовності майбутніх керівників навчальних закладів до маркетингової діяльності.....	113
ЛАВРЕНОВА М. В., ПЕКАР А.С. Гра-драматизація як засіб навчання дітей виразно читати.....	114
ЛАЛАК Н. В. До проблеми формування свідомої дисципліни у молодших школярів.....	116
ЛАЛАК Н. В., ГОНАК Н.В. Виховний вплив сім'ї на формування особистості молодшого школяра.....	118
ЛАЛАК Н. В., КОСТЬ Ю.Ю. Організація самостійної роботи учнів початкової школи у контексті сьогодення.....	120
ЛАЛАК Н. В., ТЕЛИЧКА А. Шляхи вдосконалення форм і методів контролю знань молодших школярів.....	122
ЛАНЬО Г. В. Основні напрями, способи та проблеми впровадження інформаційних технологій у вищих навчальних закладах.....	124
ЛІБА О. М., БІЛА М.М. Методика створення і застосування проблемних ситуацій на уроках математики.....	125
ЛОГОЙДА І. В. Євроінтеграція та освітні процеси.....	128
ЛЯХ А. Ю. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до реалізації індивідуального підходу як наукова проблема.....	130
МАДЯР А. К. Соціальна компетентність майбутніх учителів початкової школи.....	132
МАЙБОРОДА І. Е. Сучасні підходи підготовки студентів педагогічних факультетів до викладання образотворчого мистецтва у початкових класах.....	133

МАЙБОРОДА І. Е., СИНЕТАР І.В. Художньо–естетичне виховання молодших школярів засобами українського народного декоративно–прикладного мистецтва.....	135
МАРЦЕНЮК М. О. Соціально-психологічний портрет сім'ї в форматі сімейної психодіагностики.....	137
МАРЦЕНЮК М. О., МЕШКО М.М. Теоретичні концепції процесу соціальної адаптації.....	139
МАРЦЕНЮК М. О., ФЕЛЬЦАН І.М. Мотивація як запорука формування професійних навичок у процесі навчання у вищій школі.....	142
МАРЦЕНЮК М. О., ШОПА Г.М. Чинники подружнього благополуччя молодого сім'ї.....	143
МЕЛЬНИЧУК Л. Б. Критерії та показники готовності майбутніх учителів до морального виховання молодших школярів.....	146
МИКУЛІНА А. К. Взаємозв'язок видів образотворчої діяльності дошкільників... ..	148
МІШАК В. М. Професійна підготовка майбутнього вчителя іноземної мови в Австрії.....	150
МОЛНАР Т. І. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до полікультурного виховання учнів.....	153
МОРГУН А. В. Лингвистическая классификация зоонимов в русском и украинском языках (лингводидактический аспект).....	155
МОРГУН І. В. Реалізація компетентнісного підходу в процесі навчання англійської мови в школі.....	157
МОРОЗ Ф. В. Виховання і розвиток у студентів інтересу до навчання.....	159
МОЧАН Т. М. Мотивація пізнавальної діяльності молодших школярів на уроках інформатики.....	161
МОЧАН Т. М., ЛАБОШ К.Я. Застосування інформаційних технологій на уроках математики у початковій школі.....	163
НИЩАК І. Д. Педагогічне діагностування рівня інженерно-графічної підготовки майбутніх учителів технологій (на прикладі контрольних робіт з креслення).....	165
ПАВКО А. І., КУРИЛО Л. Ф. Особливості педагогічного змісту терміну «парадигма» в постнекласичний період розвитку соціогуманітарної науки.....	167
ПАГУТА Т. І. Естетична освіта молодших школярів як засіб формування соціально адаптованої особистості.....	170
ПЕТРУК В. А. Підвищення рівня самооцінки щодо педагогічної діяльності у студентів непедагогічних ВНЗ.....	172
ПОВІДАЙЧИК О. С. Науково-дослідна робота студентів у системі вищої професійної освіти.....	174
ПОЛЯНКА А. В., ЛУЧКА А. С. Використання інформаційних технологій та комп'ютерних програм для вивчення англійської мови.....	176
ПОПОВИЧ І. Є. Підготовка вчителя-дослідника як важлива складова сучасної педагогічної освіти Великої Британії.....	178
ПОПОВИЧ Н. М. Lifelong professional education: development priorities.....	180

ПОПОВИЧ Н. Ф. Структура літературно-художніх антропонімів у драматичних творах Г. Квітки-Основ'яненка.....	181
РУСИН Н. М. Розвиток логіко-математичних здібностей у дітей дошкільного віку.....	183
РЯБУХА А. Ю. Організація і зміст педагогічного експерименту перевірки ефективності моделі формування готовності майбутніх учителів природничо-математичних дисциплін до застосування мультимедійних технологій.....	185
СЕРДЮК З. О. Особливості вивчення математики в гімназіях Польської Республіки.....	187
ТЕЛИЧКО Н. В. Роль педагогічного емпанерменту у формуванні педагогічної майстерності вчителів початкової школи.....	189
ТЕЛИЧКО Н. В., БОДНАРЮК В.В. Проектна технологія як засіб реалізації компетентнісно орієнтованого підходу у навчанні англійської мови.....	190
ТЕЛИЧКО Н. В., КОПЧА Ю.М. Формування англомовної комунікативної компетенції молодших школярів з використанням ігрових форм навчання.....	192
ТЕЛИЧКО Н. В., ЛЕСКО М.І. Навчання іншомовного діалогічного мовлення на середньому етапі ЗОШ на основі інтерактивних методів.....	194
ТЕЛИЧКО Н. В., ПАВЛИШИНЕЦЬ Я.В. Важливість вивчення іноземних мов на шляху формування єдиного європейського простору у сфері освіти.....	196
ТЕЛИЧКО Н. В., ПОРОХНАВЕЦЬ Ю.Е. Вивчення іноземних мов – ключ до інтелектуального розвитку сучасного студента.....	198
ТИМКАНИЧ М. М. Професійна культура майбутніх учителів початкової школи.....	199
ТОВКАНЕЦЬ Г. В., СКИБА В. В. Професійне самовиховання студентської молоді в умовах університетської освіти.....	201
ТОВТИН Н. І. Українська духовна музика як чинник формування музично-естетичної культури школярів.....	203
ФЕНЦИК О. М., БРОВЧЕНКО Н.В. Патріотичне виховання молодших школярів на уроках літературного читання.....	205
ФЕНЦИК О. М., КЕРЕЧАНІН С. І. Формування комунікативної компетентності майбутніх учителів початкових класів.....	208
ХОМА О. М., ДАНКОВИЧ А.М. Інтерактивні методи навчання, їх застосування у практиці роботи початкової школи.....	210
ХОРКАВА С. І. Концепція розвитку психологічної служби в системі освіти України.....	213
ЧЕКАН О. І. Виховання дошкільників засобами народних рухливих ігор.....	214
ЧЕРЕПАНЯ Н. І. Педагогічний аналіз професійної діяльності педагога дошкільної ланки освіти.....	216
ЧЕРЕПАНЯ Н. І., ІГНАТ А.С. Суть національного характеру виховання.....	218
ЧЕРЕПАНЯ Н. І., ЛУКАЧ М.І. Теоретичні підходи до поняття "спілкування" в психолого-педагогічній літературі.....	220
ЧЕРЕПАНЯ Н. І., ПІВКАЧ О.В. Соціальна поведінка особистості дошкільника....	222

ЧЕРЕПАНЯ Н. І., ПОБЕРЕЖНА Т.М. Основи корекційно-розвиваючої роботи з дітьми з відхиленням в емоційному розвитку.....	225
ЧОВРІЙ С. Ю., ШКЛЯНКА А. М. Організація діяльності закладів професійної педагогічної освіти на Закарпатті на початку ХХ століття.....	227
ЧОВРІЙ С. Ю. Історико-педагогічні аспекти реформування професійної педагогічної освіти на Закарпатті другої половини ХІХ – початку ХХ століття...	229
ЧОВРІЙ С. Ю., ПОПОВИЧ А. Ю. Організація навчального процесу в Мукачівській учительській семінарії (1914-1919).....	231
ШКАБАРІНА М. А. Розвиток педагогічної креативності майбутніх учителів у контексті євроінтеграційних процесів.....	234
ЩЕРБАН Г. В. Учень очима вчителя.....	236
ЩЕРБАН Т. Д., ДМИТРІЄВ М.А. Прояв емпатії у навчальних взаємостосунках...	238
ЩЕРБАН Т. Д., КОВАЧ О.В. Самосприйняття юнаків.....	239
ЮРКОВ О.С., ОРСАГОШ В. В. Соціально-психологічні чинники ризику вживання психоактивних речовин підлітками.....	241
РОЗДІЛ 2. ІСТОРИЧНІ, ФІЛОСОФСЬКІ ТА ПРАВОВІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ОСВІТИ В ТРЕТЬОМУ ТИСЯЧОЛІТТІ.....	243
ІЛЬТЬО Г. Ф. Активізація наукового пошуку студентів в системі вищої освіти.....	243
КАМПИ О. Ю., БОБИК Н. Особливості правового регулювання праці спортсмена-професіонала.....	245
КУХАРЧУК О. С. Педагогічна освіта в контексті соціокультурного простору.....	247
МАЛЕЦЬ О. О., МАЛЕЦЬ Н. Б. Етнографічні дослідження Мукачівщини в працях Тиводара Легоцького.....	251
МІЩУР Т. Л. Філософія і література: взаємозв'язок та взаємодоповнення.....	253
ОЛІЙНИК В. В., ЛЕВКО А. Український театр Закарпаття – від аматорського руху до професійної сцени.....	255
ПРОКОПОВИЧ Л. С. Колористичні епітети в поетичному дискурсі Ліни Костенко.....	258
ФІЛЬКІНА Б., ІЛЬТЬО Г. Ф. Особливості формування політичної культури сучасної молоді.....	260
ШИМКО О. В. Сучасні парадигми вищої освіти: академічна мобільність студентів та викладачів як засіб формування професійних компетенцій.....	261
РОЗДІЛ 3. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ЕКОНОМІЦІ ТА УПРАВЛІННІ: НОВИЙ ПОГЛЯД.....	264
БОЧКО О. І. Функціональні особливості інституційних структур земельних відносин регіонального рівня.....	264
БОЧКО О. Ю. Сутність та перспективи розвитку соціального маркетингу.....	265
БОШОТА Н. В. Джерела фінансування туристичної галузі.....	266

БРАТЮК В. П., МИХАЛЬЧИНЕЦЬ Г. Т. Міжнародна практика та сучасні підходи до регулятивної роботи на фінансовому ринку України.....	269
ВОРОБІЙОВ В.В. Систематизація чинників, які підвищують (знижують) інвестиційну привабливість регіону.....	270
ГАВРИЛЕЦЬ О. В., ДІДЕНКО В. Використання паблік рилейшнз в маркетингових програмах просування товарів і послуг на ринку.....	272
ГОБЛИК В. В., АЛМАШІЙ І. І., ФЕЄР А. Є. Екологічні проблеми соціально-економічному розвитку сільських громад регіону.....	273
ГОБЛИК В. В., КОРОЛОВИЧ О. О. Кластерний підхід до розвитку малого підприємництва регіону.....	275
ГОБЛИК В. В., ТОКАР Я. І. Використання потенціалу сільських територій.....	277
ДЕЛЕГАН О. О., ЛЕНДЕЛ О. Д. Особливості реклами на ринку харчової промисловості.....	279
ДОЩЕНКО А. В. Стимулювання зайнятості населення на ринку праці через підтримку малого підприємництва та самозайнятості.....	281
ЗАРІЧНА О. В., ТІБА В. Паблік рилейшнз у бізнесі.....	283
ІГНАТИШИН М. В., ЛУНИК В. Р. Податкова система України: реалії та перспективи.....	284
КОВАЧ В. Ю., ЧУЧКА І. М. Організація маркетингової служби на промисловому підприємстві.....	286
КУЧІНКА Т. В. Зовнішні чинники формування економічних криз в Україні.....	287
ЛАСЛО В. В., ЛЕНДЕЛ О. Д. Особливості споживчого та промислового маркетингу.....	289
ЛЕНДЕЛ О. Д., ПІДГОРНА Ю. В. Маркетинг взаємовідносин в діяльності роздрібних торговельних підприємств.....	291
ЛЕНДЕЛ О. М. Сучасний стан інвестиційної зовнішньоекономічної діяльності підприємств Закарпатської області.....	293
МАЛЕЦЬ С. С. Механізм податкового регулювання інноваційних процесів в Україні.....	295
МАЛЯР Д. М., ЛЕНДЕЛ О. Д. Особливості поведінки споживачів на промисловому ринку.....	297
НЕСТЕРОВА С. В., ВАЙС Ф. Ф. Партнерство України з міжнародними фінансовими організаціями.....	299
ПЕТРИЧКО М. М., БАЛОГА Е. І. До питання оподаткування юридичних осіб в Україні.....	301
РУБІШ М. А. Підприємства сфери послуг в економіці регіону.....	303
СЕМЕНЕЦЬ Ю. О. Проблемні питання фінансування сектору вищої освіти в Україні.....	305
СТЕГНЕЙ М. І., ЛІНТУР І. В. Проблеми формування фінансових ресурсів бюджетів адміністративно-територіальних одиниць в умовах євроінтеграції.....	307
СТЕГНЕЙ М. І., МАКСЮТОВА-ГРЕШКУЛИЧ Д. В. Функціонування та розвиток регіональних ринків праці.....	309

СУХАН М. В., РЕГА М. Г. Конкуренція на ринку промислової продукції.....	311
ТЕРНОВСЬКА А.Є., ПРОСКУРА В.Ф. Вплив оптимізації територіального розміщення логістичного об'єкту на підвищення рівня його економічної безпеки	312
ФЕЄР О. В., ШУЛЕВКА О. Ю., ПЕРЕВУЗНИК Т. М. Проблеми розвитку вищої економічної освіти в Україні.....	314
РОЗДІЛ 4. ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНА РОБОТА В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ВНЗ Й ВИРІШЕННЯ ПРИКЛАДНИХ НАУКОВИХ ЗАВДАНЬ.	315
ВИШИВАНЮК М. М., МАЦУР Н. І. Формування стратегії розвитку туристичних регіонів України.....	315
ГОБЛИК В. В., КЕРЕСТЕНЬ І. С. Передумови створення туристичного кластеру в транскордонному регіоні.....	317
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н. М., КУЗЬМА В. І. Освітньо-туристична та курортно-рекреаційна діяльність Рахівського району.....	319
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н. М., ЧІЧУР І. І. Професійна підготовка фахівців з туристично-рекреаційної сфери у ВНЗ.....	321
ГРЯНИЛО А. В., ЧОРІЙ М. В. Освітня складова виставкової діяльності як фактору популяризації сфери гостинності.....	323
КАМПОВ Н. С. Організація навчально-виробничої практики при підготовці фахівців туризму.....	324
КАСИНЕЦЬ О. В. Місце туристично-краєзнавчої діяльності в системі підготовки фахівців туризму.....	326
ЛЕМАК Н. М., ГОЛОВКО О. М. Туристично-рекреаційний потенціал Закарпаття.....	328
ЛУЖАНСЬКА Т. Ю., ДЕРКАЧ В. Ю. Роль туристично-краєзнавчої роботи в дослідженні екологічної освіти.....	331
МАТВІЙЧУК Л. Ю., ЛЕПКІЙ М. І. Роль рекреаційної психології в дослідженні туризму.....	333
МАХЛИНЕЦЬ С. С., ЧУБІРКА Г. І. Значення розвитку рекреаційної інфраструктури регіону.....	336
МАШКА Г. В., БЕЗРУКИЙ М. В. Шляхи вдосконалення атрактивності туристичних ресурсів Закарпатської області.....	338
МАШКА Г. В., БУРКІВСЬКА Н. В. Оцінка геосистем туристичних районів Закарпатської області.....	340
МЕДВІДЬ Л. І., МОВЧАН К. М. Зарубіжний досвід практичної підготовки фахівців туристичної галузі.....	342
МІЛАШОВСЬКА О. І., ПУШКАШ І. Сучасні тенденції професійної підготовки фахівців готельно-ресторанної справи.....	344
МІЛАШОВСЬКА О. І., ПУШКАШ Р. Організація студентських олімпіад спеціальності «Готельно-ресторанна справа».....	346
ПАПП В. В. Вплив природного туризму на розвиток регіону.....	348

СМОЧКО Н. М. Науковий парк як інноваційна модель розвитку науково-освітнього комплексу регіону.....	349
РОЗДІЛ 5. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА ТА СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ.....	352
БЕЙЛАХ О. Д. Нові концепції і технології в напрямку екологічного дизайну одягу.....	352
ДЕРКАЧ А. О., ОХМАТ О. А. Захист натуральної шкіри від біоураження.....	354
ІГНАТИШИН М.І., КОЛЕСНІЧЕНКО А.С. Моделювання плоского двохланкового маніпулятора в системі Mathcad.....	355
ІСАК Є. Д., БІЛЕЙ-РУБАН Н. В. Особливості технології виготовлення виробів для лижного одягу з сучасних пакетів матеріалів.....	357
КОЗАР О.П., ГРЕЧАНИК Ю. В. Аналіз фізико-хімічних та біоцидних властивостей ПГМГ-ГХ.....	359
ЛАЗАР В. Ф., ЖИГУЦ Ю. Ю., КРАЙНЯЙ І. І. The technology of synthesis thermite red brass and brass.....	360
ЛІСНІКОВСЬКИЙ В. Ф., МАРУХЛЕНКО М. О., МОКРОУСОВА О. Р. Технологічні рішення застосування монтморилоніту у шкіряному виробництві.....	362
МОЛНАР О.О., ГЕРАСИМОВ В.В. Концепція розвитку системи енергозабезпечення «Розумного одягу».....	363
ПОВШИК С. Я. Особливості сучасних проектних технологій в дизайні одягу.....	365
ПОПОВА А. І. Вплив частоти зміни асортименту виробів підприємства на техніко-економічні показники потоку.....	367
ПОПОВА А. І., ПОЛУДА С. Н. Вплив циклів прання на експлуатаційні властивості пакетів матеріалів для виготовлення чоловічих піджаків.....	369
ПОТЕБЕНЬКО О. А., ОХМАТ О. А. Напрями екологізації сучасних технологій дублення у виробництві шкіри.....	371
ПРИСТАЯ А. М., МАТВІЙЧУК С. С. Оптимізація процесу виготовлення швейних виробів з натуральної шкіри з позицій застосування ресурсозберігаючих технологій.....	373
СЛАВА О. О., МАТВІЙЧУК С. С. Створення перспективних колекцій жіночого одягу в етностилі за костюмом Хустщини.....	375
ФУРСА Т. М., ГРЕЧАНИК Ю. В., КОЗАРЬ О. П. Методи надання матеріалам антибактеріальних властивостей.....	377

УЧЕНЬ ОЧИМА ВЧИТЕЛЯ

Побудова продуктивних навчальних взаємовідносин є наслідком професіоналізму педагога, адже саме він є їх ініціатором. За результатами багатьох психологічних досліджень, лише незначна частина вчителів володіє достатнім рівнем розвитку таких професійно важливих якостей, як постійна увага до особистості іншої людини, глибоке її розуміння, повага до неї у процесі спілкування [1, 2]. Таким чином, предмет дослідження – процес формування взаємин вчителя та учня. Мета – виокремити психологічні особливості формування уяви вчителя про особистість учня.

Визначальною проблемою спілкування у навчанні є проблема вивчення вчителем учнів. Це необхідна передумова творчої роботи вчителя, створення позитивних міжособових стосунків і, головне, успішного здійснення учбової діяльності. Формування уявлень про учня опосередковане у вчителя певною концепцією особистості («імпліцитна концепція особистості»), яка детермінується сукупністю засвоєних ним відповідних наукових уявлень, вікових, соціальних, статевих, професійних та інших стереотипів, аналізом результатів власної практики взаємодії з учнями та іншими людьми тощо.

Аналіз зібраних даних показав, що в усіх досліджуваних випадках ми мали справу з наявністю у свідомості учителів моделі «ідеального учня» та його протилежності – «поганого учня». Цікаво, що когнітивна складність моделі «поганого учня» набагато вища, ніж моделі «ідеального учня». Середня кількість параметрів таких узагальнених моделей склала: модель «ідеального учня» – 9 параметрів; модель «поганого учня» – 21 параметр.

Доцільно підкреслити, що при аналізі складання моделей учнів, вчителі демонстрували труднощі при виділенні основних психологічних характеристик. Ряд респондентів взагалі обмежилися загальним недиференційованим враженням про учня (приміром, хороший – поганий, приємний – неприємний, вихований – невихований, та ін.). Все це вказує, що педагоги недостатньо володіють психологічними знаннями.

Аналіз результатів дослідження свідчить, що оціночні процеси, характерні для мислення і діяльності вчителя, структурно організовані на основі співвідношення «загальні категорії – емпіричні показники – ситуації прояву особистісних якостей». При цьому загальні критерії, які містять ряд більш конкретних, задають загальну спрямованість процесу оцінювання. Реальна ж оцінка тієї чи іншої якості конкретного учня здійснюється на основі емпіричних показників і конкретних ситуацій, в яких виявляється оцінювана якість. При цьому збір і аналіз інформації, як правило, здійснюється за такими напрямками: стійкі якості особистості (для оцінки учня як особистості); рольові функції учня (для оцінки його як учасника певної діяльності); процесуальна оцінка (для оцінки учня як суб'єкта, що здійснює поточні процеси розв'язання конкретних задач).

Аналіз характеристик учнів, складених слухачами у довільній формі (результати індивідуальної та групової роботи слухачів, використання ділової гри «Характеристика»), дозволив зробити висновок, що критеріальна структура оцінювання особистості учня у молодих педагогів повністю ще не сформована. Так, група молодих учителів (66,0%), характеризуючи учня, використовувала передусім не психологічні категорії і поняття, а образні метафоричні описи лінії поведінки учня у конкретних ситуаціях. Зрозуміло, що за цим стоїть прагнення цілісно бачити учня, яке слід оцінити як позитивне. Проблема полягає в іншому: у свідомості початківців практично повністю відсутні емпіричні показники, які б зв'язували загальні психологічні категорії з конкретними ситуаціями прояву особистісних якостей учня. В результаті психологічні знання існують самі по собі, а оцінювання учня здійснюється у повному відриві від них.

Друга група учителів (34,0%) у своїх характеристиках використовувала передусім загальні психологічні категорії, ігноруючи особливості поведінки учнів у конкретних ситуаціях діяльності і спілкування. По суті, мова йде про необґрунтоване накладання загальної схеми на конкретного учня, на основі чого і робляться відповідні висновки, як правило, дуже далекі від дійсності.

Результатом занять стало прагнення учителів конкретизувати загальні критерії різного роду емпіричними показниками, а також прикладами прояву останніх в конкретних ситуаціях діяльності і спілкування. Іншими словами, у них формується описана вище система сприймання і оцінювання особистості учня, оснований на співвідношенні «загальні критерії – емпіричні показники – конкретні ситуації прояву особистісних якостей».

Узагальнюючи сказане вище, відмітимо: наслідком експерименту стала рефлексія слухачами власної системи критеріїв оцінювання і сприймання іншої людини, її переосмислення і корекція на основі психолого-педагогічної теорії; оволодіння навичками пізнання партнерів по спілкуванню; нарешті, уточнення (точніше, деяка корекція у переважній більшості випадків) своєї «імпліцитної концепції особистості», через призму якої здійснюється оцінка інших людей та вибудовуються стосунки з ними.

Література

1. Чепелева Н. В. Психологическая герменевтика – наука о понимании / Н.В. Чепелева // Практична психологія та соціальна робота. - № 3. - 2001. – С. 6-10.
2. Баженова Л. В. Мотивация профессионального самосовершенствования учителя (Программа личностно-ориентированого тренинга) / Л. В. Баженова // Практична та соціальна робота. - 2002. – № 1. – С. 36-39.
3. Яценко Т. С. Проблема дослідження несвідомої сфери психіки суб'єкта. / Т.С. Яценко // Практична психологія та соціальна робота. - 2002. – № 7. – С. 10-16.

Наукове видання

**«НАУКА ТА ОСВІТА: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ДОСЛІДЖЕНЬ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ»**

19-20 травня 2016 року

**Збірник тез доповідей за матеріалами
Всеукраїнської науково-практичної конференції**

Редактор випуску: *Щербан Тетяна Дмитрівна*
Відповідальні за випуск: *Гоблик Володимир Васильович*
Кобаль Василь Іванович

Верстка: *Мороз Іван Федорович*

Підписано до друку 26.04.2016 р. Формат 60x84 1/16
Папір офсет. Умовн. друк. аркушів – 25,8.
Тираж 300. Зам. № 10.

Видруковано у видавництві
Мукачівського державного університету

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої
продукції ДК № 4916 від 16.06.2015 р.

Адреса видавництва:
Мукачівський державний університет,
вул. Ужгородська, 26, м. Мукачево, Закарпатська обл., 89600.
тел./факс (03131) 2-11-09, 3-13-43